

CO₂-PRESTATIELADDER

CO₂ REDUCTIEPLAN

CO₂-prestatieladder

Versie: 4.3

Colofon	
Titel:	CO2 REDUCTIEPLAN CO2-prestatieladder
Datum:	15-4-2024
Versie:	4.3

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Energiebeoordeling	5
2.1	Identificatie grootste verbruikers	5
2.2	Verbetermogelijkheden.....	5
2.3	Reductie.....	6
3	Doelstellingen	7
3.1	Vergelijking met sectorgenoten.....	7
3.2	Hoofddoelstelling DAGnI	7
3.2.1	Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark	7
3.2.2	Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik bedrijfsmiddelen	7
3.2.3	Scope 1 – Subdoelstelling gasverbruik kantoren.....	7
3.2.4	Scope 2 – Subdoelstelling elektraverbruik kantoren	8
3.2.5	Scope 3 – Zakelijke kilometers met privé-voertuigen.....	8
4	Maatregelen reductie.....	9
4.1	Geïntariseerde maatregelen	9
4.1.1	Integrale maatregelen	9
4.1.2	Activiteiten efficiënter uitvoeren	9
4.1.3	Toepassen duurzame energie	9
4.2	Gekozen maatregelen	9
5	Participatie initiatieven.....	10
5.1	Actieve deelname.....	10
5.2	Lopende initiatieven	10

Bijlagen

Bijlage 1: Inventarisatie en gekozen reductiemogelijkheden maatregelenlijst

Bijlage 2: Maatregelenlijst

Bijlage 3: Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

1 Inleiding

Met het CO₂-reductieplan wordt inzicht gegeven in de energiestromen, de omvang van het energieverbruik, de CO₂-uitstoot én de mogelijkheden en initiatieven om de CO₂-uitstoot te beperken. Voorafgaand aan dit document is een CO₂ footprint voor scope 1 en 2 opgesteld conform ISO 14064-1 en het GHG Protocol.

Om te kunnen bepalen welke CO₂-reductiemaatregelen kunnen worden genomen binnen DAGnl is een inventarisatie van de mogelijke reductiemaatregelen uitgevoerd. Deze inventarisatie is opgenomen in bijlage A van dit document. Uit de mogelijke maatregelen is door DAGnl een keuze gemaakt van maatregelen die naar verwachting een relevante bijdrage kunnen leveren aan de CO₂-reductie van de organisatie. Op basis van deze maatregelen is het CO₂-reductieplan opgesteld.

In hoofdstuk 2 van dit document wordt de energiebeoordeling beschreven. Hierin worden de grootste energieverbruikers van DAGnl weergegeven, op basis waarvan een gerichte en relevante keuze in de reductiemaatregelen gemaakt is.

Hoofdstuk 3 geeft de reductiedoelstelling van DAGnl weer, en hoofdstuk 4 laat de concrete maatregelen zien die worden ingezet.

Het reductieplan is opgesteld in overleg met, en met goedkeuring van het management. De voortgang in doelstellingen en maatregelen wordt ieder half jaar beoordeeld.

Hoofdstukken in dit document	Eis CO ₂ -prestatieladder
Hoofdstuk 2: Energiebeoordeling	2.A.3
Hoofdstuk 3: Doelstellingen	3.B.1
Hoofdstuk 4: Maatregelen	3.B.1
Hoofdstuk 5: Participatie initiatieven	3.D.1 & 3.D.2
Bijlage 1: Inventarisatie en gekozen reductiemogelijkheden	1.A.3
Bijlage 2: Maatregelenlijst	1.B.1
Bijlage 3: Inventarisatie sectorinitiatieven	1.D.1

2 Energiebeoordeling

2.1 Identificatie grootste verbruikers

Het doel van deze energiebeoordeling is het in kaart brengen van het aandeel van de verschillende energiestromen in de totale CO₂-uitstoot van DAGnl. Op basis van deze energiebeoordeling wordt inzichtelijk wat de belangrijkste bronnen van CO₂-uitstoot zijn, en waar de te nemen maatregelen om deze uitstoot te verminderen op gericht moeten zijn.

Uit de onderstaande gegevens blijkt dat de CO₂-uitstoot van DAGnl voor het overgrote deel al jaren wordt veroorzaakt door het brandstofverbruik van voertuigen die in eigen bezit zijn van DAGnl; dit aandeel ligt structureel tussen de 70 en 80% van de totale uitstoot.

Als daarbij het aandeel van de zakelijke kilometers gereden met privé-voertuigen wordt opgeteld is het totale aandeel van 'mobiliteit' telkens tussen de 78 en 88%. Het ligt voor de hand om met name deze uitstoot actief te verminderen.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Brandstof zakelijke auto's	70%	80%	75%	74%	78%	82%
Brandstof zakelijke km met privéauto's	8%	2%	4%	5%	5,7%	6%
Aardgas gebouwen	7%	7%	7%	9%	7,6%	5%
Elektra (gebouwen+laden)	15%	11%	14%	12%	8,7%	7%

2.2 Verbetermogelijkheden

Voor de huidige energiebeoordeling van het brandstofverbruik van eigen voertuigen is gebruik gemaakt van de gegevens die DAGnl ontvangt van MoveMove. Hier wordt met brandstofpassen op voertuigniveau bijgehouden hoeveel liter brandstof getankt wordt.

Verbetering inzicht

Om in de nabije toekomst een beter inzicht te krijgen (in algemene zin en op gebruikersniveau) in het brandstofverbruik signaleren wij de volgende verbetermogelijkheden:

- Maatregel 1: Tankcard per voertuig strikt handhaven**
 Het komt voor dat een tankpas voor meer dan één voertuig wordt gebruikt. Dit blijkt uit het feit dat op een enkele tankpas zowel diesel als benzine wordt getankt. DAGnl zal de gebruikers van voertuigen instrueren om de tankpas alleen te gebruiken voor het voertuig (kenteken) dat aan de pas gekoppeld is.
- Maatregel 2: Energiegegevens; meten in plaats van berekenen**
 Bij één vestiging van DAGnl worden de energieverbruiksgegevens berekend op basis van de vloeroppervlakte en de gemiddelde energieverbruiksgegevens zoals deze zijn vastgelegd door de RVO. Door de verhuurder te vragen om een specificatie van de energiekosten kan er een meer accuraat beeld ontstaan van de energieconsumptie op deze vestigingen.
- Maatregel 3: Inregelen kilometerdeclaraties via AFAS**
 Voor kilometerdeclaraties wordt een Excel bestand gebruikt. De declaraties worden als pdf per mail verzonden naar inkoop en vervolgens verwerkt in AFAS. Er zijn geen duidelijke afspraken over het tijdstip waarop declaraties ingediend worden. Door de declaraties via AFAS te laten verlopen, kan hieraan een signaalfunctie gekoppeld worden.

Reductiepotentie

De volgende mogelijkheden voor de reductie van de CO₂-uitstoot zijn uit de analyse van de energieconsumptie naar voren gekomen:

- **Maatregel 1: Verduurzamen wagenpark**
 Bij de aanschaf van nieuwe bedrijfswagens wordt er gekeken naar de CO₂-uitstoot van de voertuigen. De directie bepaalt de maximale uitstoot voor nieuwe bedrijfswagens. De voorkeur gaat uit naar aanschaf van volledig elektrische auto's. Om dit te faciliteren zijn op iedere vestiging tenminste twee laadpalen geplaatst.
- **Maatregel 2: Verhuurder vragen om specificatie energiegegevens**
 De verhuurder van de locatie Kaatsheuvel wordt gevraagd of een specificatie kan worden gegeven van de energiekosten (energiemeting) die doorberekend worden. Het verzoek om inzicht in de verbruiksgegevens wordt gekoppeld aan de verduurzaming van het pand. Op termijn wordt gestreefd naar een eigen pand.
- **Maatregel 3: Inkoop groene stroom**
 Binnen alle vestigingen wordt gekeken of de verbruikte stroom al groen wordt ingekocht. Indien de stroom grijs is zal, waar dit haalbaar is, worden overgestapt op groene stroom. Daarbij is de looptijd van het energiecontract leidend in verband met de kosten.
- **Maatregel 4: plaatsen zonnepanelen**
 Per vestiging zal worden onderzocht of de uitbreiding van zonnepanelen technisch en economisch haalbaar is. Bij een positieve uitkomst op beide onderdelen wordt de uitbreiding van zonnepanelen gerealiseerd.

2.3 Reductie

In navolgende tabel wordt de absolute CO₂-uitstoot aangegeven, zowel totaal als per FTE. Daarnaast worden deze waarden in percentage reductie aangeduid.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
CO ₂ -uitstoot (ton CO ₂)	302,4	391,2	375,2	343,5	336,5	384,8	422,8
% reductie*		+29%	+24%	+14%	+11%	+27%	+40%
FTE	53,9	63,0	72,0	81,6	83,8	85,6	102,3
CO ₂ -uitstoot per FTE	5,6	6,2	5,2	4,2	4,0	4,5	4,1
% reductie per FTE*		+11%	-7%	-25%	-28%	-20%	-26%

% reductie ten opzichte van basisjaar

3 Doelstellingen

3.1 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO₂-prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren.

Sinds DAGnl de stap heeft gemaakt naar vastlegging van de CO₂-uistoot zijn er een aantal maatregelen genomen/in gang gezet om de CO₂-uistoot structureel te verminderen. Zo is de vestiging in Steenwijk in 2018 verplaatst naar een nieuw bedrijfspand. Dit pand aan de Tukseweg 75 is grondig verduurzaamd waardoor het energieverbruik per VVO aanzienlijk lager ligt dan in de vorige vestiging.

Hieronder zijn enkele voorbeelden van besparingsdoelstellingen vermeld van sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat trede 3.

- 1 HBD Civiel B.V.
Reductiedoelstelling scope1: 5% reductie op de totale footprint in 2025 ten opzichte van het referentiejaar 2018 naar omzet.
Reductiedoelstelling scope2: 85% reductie op de totale footprint in 2025 ten opzichte van het referentiejaar 2020 naar omzet.
- 2 Waalpartners Civil Engineering
Waalpartners heeft maatregelen opgesteld om het energieverbruik te reduceren. Het beoogde resultaat van de ton CO₂ reductie in 2027 is ca. 32% van de footprint van 2021.

3.2 Hoofdoelstelling DAGnl

De doelstelling van DAGnl is om, gemeten vanaf het referentiejaar 2017, de volgende CO₂-reductiedoelstellingen te realiseren:

De doelstelling van DAGnl binnen Scope 1 en 2 bedraagt een reductie in 2027 van 24% op de CO₂-uistoot zoals deze is vastgelegd in het referentiejaar 2017.

De bovenstaande doelstelling wordt gerelateerd aan het aantal FTE dat werkzaam is binnen DAGnl, zodat er een goede en gewogen vergelijking gemaakt kan worden met de toekomstige resultaten.

Hieronder worden de subdoelstellingen per scope-onderdeel aangegeven die samen moeten leiden tot de reductie van **24%** op de totale uitstoot.

3.2.1 Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark

Om de hoofdoelstelling te kunnen behalen is op basis van mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoe groot de reductie in verbruikte brandstof van bedrijfsauto's zou kunnen zijn. Hier verwachten we **18%** van de totale reductie mee te kunnen realiseren. De reductie is gerelateerd aan het totale aantal auto's in het wagenpark.

3.2.2 Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik bedrijfsmiddelen

Het verbruik binnen deze subdoelstelling is marginaal ten opzichte van het totale verbruik binnen de organisatie. Daarom is hiervoor geen reductiedoelstelling geformuleerd.

3.2.3 Scope 1 – Subdoelstelling gasverbruik kantoren

Om het gasverbruik, en de daarbij horende CO₂-uistoot, te kunnen verminderen hebben we een aantal maatregelen geïnventariseerd. Eind 2018 is in Steenwijk een eigen pand betrokken dat verregaand verduurzaamd

is, o.a. door het toepassen van een warmtepomp, aangedreven door zonnepanelen die op het dak zijn geplaatst. Daarmee wordt er geen gas meer gebruikt op deze locatie. Voor de nieuwe vestiging in Deventer wordt gestreefd naar een duurzaam pand zonder gas. Op de overige locaties wordt gekeken naar de mogelijkheden voor elektrisch verwarmen. Er is op dit vlak geen reductiedoelstelling geformuleerd.

3.2.4 Scope 2 – Subdoelstelling elektraverbruik kantoren

De inventarisatie van mogelijke maatregelen om het grijze elektraverbruik op de kantoren van DAGNL te verminderen heeft geleid tot een aantal keuzes. Belangrijkste is het plaatsen van zonnepanelen op de verschillende locaties, hetgeen in de afgelopen periode gerealiseerd is. Echter, door de toegenomen vraag naar stroom voor het laden van elektrische voertuigen neemt het netto verbruik toe. Deze keuzes moeten zorgen voor een vermindering van de CO₂-uitstoot als gevolg van elektraverbruik van **4%** van de totale uitstoot.

3.2.5 Scope 3 – Zakelijke kilometers met privé-voertuigen

Door inzicht in de werkelijk gebruikte brandstof en type voertuig is de CO₂-uitstoot nauwkeuriger te berekenen dan voorheen. Dit levert naar verwachting een besparing op de geregistreerde CO₂-uitstoot op van **2%** van de totale uitstoot.

4 Maatregelen reductie

4.1 Geïntegreerde maatregelen

Op basis van Maatregelenlijst CO₂-prestatieladder is een overzicht gemaakt van mogelijke maatregelen die DAGnl zou kunnen nemen om te komen tot een vermindering van de CO₂-uitstoot binnen scope 1 en 2. Hieronder staan de mogelijke maatregelen opgesomd. Het overzicht van geïntegreerde mogelijkheden is toegevoegd als bijlage 1.

4.1.1 Integrale maatregelen

- Vergroten CO₂-bewustzijn bij nieuwe medewerkers door gerichte aandacht voor CO₂-reductie in het inwerkprogramma voor adviseurs en projectleiders;
- Inventariseren van energie-labels voor alle kantoren van DAGnl, en het opstellen van een plan voor het maken van labelstappen
- Plaatsen van één of meer laadpalen voor elektrische auto's bij één of meer vestigingen van DAGnl

4.1.2 Activiteiten efficiënter uitvoeren

- Beleid vaststellen ten aanzien van aanschaf van bedrijfsauto's met een lage CO₂-emissie
- Stimuleren van zuinig rijden bij medewerkers door monitoring en terugkoppeling van verbruiksgegevens op voertuigniveau
- Rijden op alternatieve brandstof of full-electric
- Optimalisatie klimaatinstallaties

4.1.3 Toepassen duurzame energie

- Inkoop groene stroom of van Nederlandse Garanties van Oorsprong;
- Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit

4.2 Gekozen maatregelen

Uit de geïntegreerde maatregelen heeft DAGnl een aantal maatregelen gekozen waarmee actief aan de slag wordt gegaan. Het overzicht van de maatregelen, aangevuld met de concrete doelstelling, de implementatietermijn en de intern verantwoordelijke is als bijlage 2 toegevoegd aan dit document.

5 Participatie initiatieven

Vanuit de CO₂-prestatieladder wordt gevraagd om deel te nemen aan één of meer sector- of keteninitiatieven. DAGnl wordt daarbij verwacht zich op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

5.1 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door de interactie met andere bedrijven interessante informatie wordt uitgewisseld, en dat er in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO₂-reductie tot stand komen. Actieve deelname kan in dit geval bestaan uit het aansluiten bij werkgroepen en het bezoeken van bijeenkomsten. De verslagen van werkgroepen en bijeenkomsten kunnen als bewijs dienen voor een actieve deelname.

Als een initiatief waaraan wordt deelgenomen op enig moment niet meer relevant is voor DAGnl, dan kan de deelname worden beëindigd. De inventarisatie van initiatieven kan dan gebruikt worden om te kiezen voor deelname aan een ander initiatief.

In bijlage 3 is een inventarisatie van de sector- en keteninitiatieven opgenomen.

5.2 Lopende initiatieven

DAGnl neemt sinds 2023 deel aan het initiatief Duurzame Leverancier. De klankbordbijeenkomsten worden meerdere keren per jaar bezocht. De deelname aan het initiatief Stichting Positieve Impact (voorheen Nederland CO₂ Neutraal) is beëindigd.

Bijlage 1: Inventarisatie en gekozen reductiemogelijkheden maatregelenlijst

Maatregel	Type	standaard	vooruitstrevend	ambitueus
Advies				
CO ₂ -bewustzijn bij medewerkers	Integrale maatregel	CO ₂ -reductie krijgt aantoonbaar aandacht in inwerktrajecten bij 20% tot 50% van de nieuwe adviseurs en projectleiders	CO ₂ -reductie krijgt aantoonbaar aandacht in inwerktrajecten bij meer dan 50% van de nieuwe adviseurs en projectleiders	CO ₂ -reductie krijgt aantoonbaar aandacht in functioneringsgesprekken van tenminste 20% van de adviseurs en projectleiders
Dialogo m.b.t. CO ₂ met opdrachtgevers	Integrale maatregel	CO ₂ -reductie is incidenteel agendapunt in periodiek overleg met grote opdrachtgevers	CO ₂ -reductie is vast agendapunt in periodiek overleg met grote opdrachtgevers	CO ₂ -reductie is vast agendapunt in periodiek overleg met alle opdrachtgevers
Kennis en houding medewerkers m.b.t. CO ₂ -reductie in projecten	Integrale maatregel	5% tot 25% van ingenieurs/ontwerpers / projectleiders heeft een cursus gehad waarin aantoonbaar aandacht voor belang, materialiteit en ontwerpmethoden CO ₂ -reductie is besteed.	25% tot 75% van ingenieurs/ontwerpers /projectleiders heeft cursus gehad waarin aantoonbaar aandacht voor belang, materialiteit en ontwerpmethoden CO ₂ -reductie is besteed.	Meer dan 75% van ingenieurs/ontwerpers /projectleiders heeft cursus gehad waarin aantoonbaar aandacht voor belang, materialiteit en ontwerpmethoden CO ₂ -reductie is besteed.
Kantoren				
Verbeteren energielabel kantoren	Integrale maatregel	Het gemiddelde energielabel van kantoren is D of E	Het gemiddelde energielabel van kantoren is C of B	Het gemiddelde energielabel van kantoren is minstens A
Inkoop groene stroom en of Nederlandse GVO	Toepassen duurzame energie	Meer dan 75% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergroend met Nederlandse GVO's	Meer dan 90% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergroend met Nederlandse GVO's	Meer dan 98% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergroend met Nederlandse GVO's
Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit	Toepassen duurzame energie	Het elektriciteitsgebruik wordt voor 5 tot 25% gedekt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease)	Minstens 25% van het elektriciteitsgebruik wordt gedekt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease)	Minstens 50% van het elektriciteitsgebruik wordt gedekt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of lease)
Optimalisatie klimaatinstallaties	Activiteit efficiënter uitvoeren	Bij alle kantoren die de afgelopen 5 jaar in gebruik zijn genomen is de klimaatinstallatie geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf.	Bij minimaal 75% van alle kantoren wordt de klimaatinstallatie tenminste elke 5 jaar geoptimaliseerd door een professioneel installatiebedrijf.	
Erkende Maatregelen energiebesparing voor kantoren	Activiteit efficiënte uitvoeren	Alle Erkende Maatregelen Energiebesparing kantoren zijn doorgevoerd of worden op een natuurlijk moment doorgevoerd		

Maatregel	Type	standaard	vooruitstrevend	ambitieuus
Personenmobiliteit				
Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto's	Activiteit efficiënte uitvoeren	Gemiddeld over een jaar ligt de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenauto's tussen de 150 en 110 gram/km (volgens opgave fabrikant)	Gemiddeld over een jaar ligt de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenauto's tussen de 110 en 95 gram/km (volgens opgave fabrikant)	Gemiddeld over een jaar ligt de CO ₂ -uitstoot van nieuwe personenauto's onder de 95 gram/km (volgens opgave fabrikant)
Stimuleren zuinig rijden door monitoring	Activiteit efficiënte uitvoeren	Monitoring brandstofgebruik en jaarlijkse terugkoppeling naar bestuurders.	Monitoring brandstofgebruik en 3-maandelijkse terugkoppeling naar bestuurders.	Monitoring brandstofgebruik in combinatie met een financiële prikkel om zuinig rijgedrag te belonen.
Controle juiste bandenspanning	Activiteit efficiënte uitvoeren	Jaarlijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de auto's	Driemaandelijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de auto's	Driemaandelijkse controle bandenspanning bij meer dan 90% van de auto's
Stimuleren elektrisch rijden	Integrale maatregel	Bedrijf beschikt over tenminste één laadpunt bij één kantoor	Indien het bedrijf meerdere kantoren heeft, beschikt het bedrijf over tenminste één laadpunt bij elk (vast) kantoor	Alle laadpalen worden bovendien gevoed met Nederlandse groene stroom
Beschikbaar maken laadpalen elektrische voertuigen	Elektrificeren	Minimaal 1 laadpaal per 20 parkeerplaatsen	Minimaal 1 laadpaal per 10 parkeerplaatsen	Minimaal 1 laadpaal per 10 parkeerplaatsen + actieve rol bij optimaliseren energiehuishouding kantoor/elektriciteitsnetwerk
Rijden op alternatieve brandstof of full-electric**	Activiteit efficiënte uitvoeren	5% van het wagenpark rijdt op alternatieve brandstof of is full-electric	10% van het wagenpark rijdt op alternatieve brandstof of is full-electric	15% van het wagenpark rijdt op alternatieve brandstof of is full-electric

** Alternatieve brandstof: biogas, ethanol. LNG of CNG. Full-electric: met contract voor hernieuwbare elektra.

Bijlage 2: Maatregelenlijst

nr.	datum	maatregel	% reductie	onderdeel	actie door	streefdatum	status	datum afgerond
32	7-12-2023	invoeren regeling vergoeding voor thuisladen	geen directe reductie	mobiliteit	directie	1-1-2025	gerealiseerd	3-1-2024
31	7-12-2023	opvragen verbruiksgegevens huurpand Kaatsheuvel	geen directe reductie	kantoren	kwaliteitsfunctionaris	1-1-2024	gestart	8-12-2023
30	7-12-2023	uitbreiden zonnepanelen pand Steenwijk		kantoren	directie	1-6-2024		
29	7-12-2023	plaatsen laadpalen pand Hoevelaken	geen directe reductie	mobiliteit	directie	1-1-2024	gerealiseerd	dec 2022
28	7-12-2023	2 extra laadpalen pand Steenwijk	geen directe reductie	mobiliteit	directie	1-1-2024	gestart	
27	31-8-2023	centraal inkopen van all season banden met minimaal energielabel B	5%	mobiliteit	wagenparkbeheer	1-7-2024		
26	31-8-2023	streven naar minimaal 50% gasloze panden	10%	kantoren	directie	2040		
25	31-8-2023	stimuleren laden bij eigen panden; vermelden in personeelshandboek	geen directe reductie	mobiliteit	directie personeelsfunctionaris communicatieadviseur	1-6-2024	gerealiseerd	3-1-2024
24	31-8-2023	vervanging zonnepanelen accu/batterij om eigen stroom op te slaan; ontwikkelingen volgen die hier betrekking op hebben	vooralsnog onbekend	kantoren	directie	2050		
23	31-8-2023	afregelen luchtbehandeling Hoevelaken	1%	kantoren	directie locatieverantwoordelijke	1-4-2024		
22	31-8-2023	afregelen luchtbehandeling voorhuis Steenwijk	1%	kantoren	directie locatieverantwoordelijke	1-4-2024		
21	31-8-2023	inventarisatie LED verlichting panden	1%	kantoren	kwaliteitsfunctionaris locatieverantwoordelijke	1-4-2024		
20	31-8-2023	streven naar eigen pand Kaatsheuvel	vooralsnog onbekend	kantoren	directie	2025		
19	31-8-2023	bewegingsmelders toiletten en gangen pand Steenwijk	1%	kantoren	directie locatieverantwoordelijke	2025		
18	31-8-2023	vergroten bewustwording melden projecten met gunningsvoordeel, vastleggen in AFAS bij aanmaken project	geen directe reductie	advies	kwaliteitsfunctionaris automatisering	31-12-2023	gerealiseerd	28-11-2023
17	31-8-2023	stimuleren controle bandenspanning; vermelden in personeelshandboek	5%	mobiliteit	kwaliteitsfunctionaris personeelsfunctionaris	1-6-2024		
16	31-8-2023	installeren warmtepomp pand Hoevelaken	2%	kantoren	directie locatieverantwoordelijke	16-7-1905	gestart	

nr.	datum	maatregel	% reductie	onderdeel	actie door	streefdatum	status	datum afgerond
15	14-8-2023	verduurzamen wagenpark, beleid en plan opstellen	10%	mobiliteit	directie wagenparkbeheerder	doorlopend		
14	14-8-2023	betrekken gasloos en duurzaam DAGnl pand Deventer	1%	kantoren	directie	1-6-2024	gestart	
13	15-4-2023	betrekken gasloos huurpand Deventer	<1%	kantoren	directie	1-5-2023	gerealiseerd	15-5-2023
12	1-1-2023	uitbreiding laadpalen DAGnl locaties	geen directe reductie	mobiliteit	directie		gestart	
11	1-1-2023	installatie zonnepanelen Hoevelaken	geen directe reductie	kantoren	directie		gerealiseerd	mei 2022
10	1-1-2023	installatie zonnepanelen Olst	geen directe reductie	kantoren	directie		gerealiseerd	mei 2022
9	1-1-2023	installatie zonnepanelen Huissen	geen directe reductie	kantoren	directie		gerealiseerd	oktober 2022
8	1-1-2023	installatie zonnepanelen Almelo	geen directe reductie	kantoren	directie		gerealiseerd	februari 2021
7	1-6-2020	Stimuleren zuiniger rijden	1%	mobiliteit	kwaliteitsfunctionaris communicatieadviseur	doorlopend	gecommuniceerd	doorlopend
6	1-6-2020	Stimuleren elektrisch rijden	geen directe reductie	mobiliteit	directie	doorlopend	gerealiseerd	
5	1-6-2020	Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto's. Beleidsverklaring opstellen waarin wordt vastgelegd dat nieuw aan te schaffen auto's een maximale gemiddelde uitstootwaarde hebben van 110 gram/km	9%	mobiliteit	directie	2025		
4	1-6-2020	Erkende Maatregelen energiebesparing voor kantoren (LED-verlichting in Huissen, Olst en Steenwijk)	geen directe reductie	kantoren	kwaliteitsfunctionaris	Q2 2021	gerealiseerd	1-6-2021
3	1-6-2020	Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit	2%	kantoren	directie	Q3 2021	gerealiseerd	
2	1-6-2020	Verbeteren energielabel kantoren. Inventarisatie laten uitvoeren van de energielabels van alle kantoren in eigendom. Verhuurders vragen om energielabel gehuurde bedrijfspanden	geen directe reductie	kantoren	kwaliteitsfunctionaris	Q2 2021	gestart	

nr.	datum	maatregel	% reductie	onderdeel	actie door	streefdatum	status	datum afgerond
1	1-6-2020	CO2-bewustzijn bij medewerkers. CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht in inwerktrajecten bij meer dan 50% van de nieuwe adviseurs en projectleiders (=B; vooruitstrevend)	geen directe reductie	advies	Afdeling P&O; integreren in het inwerkprogramma voor nieuwe adviseurs en projectleiders en vastleggen in het personeelshandboek. kwaliteitsfunctionaris en personeelsfunctionaris	doorlopend	doorlopend	doorlopend

Bijlage 3: Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Initiatief	
Stichting Positieve Impact (voorheen Nederland CO2-neutraal)	
Het allerleukste CO ₂ reductie initiatief van Nederland. Het doel van dit initiatief is om bedrijven te informeren en actief te betrekken bij mogelijkheden om de CO ₂ -uitstoot te reduceren	DAGnl heeft sinds 2018 deelgenomen aan dit initiatief. Vanwege een nauwere samenwerking met VWB Het Veldwerkbureau wordt gekozen voor aansluiting bij een gezamenlijk initiatief. De deelname aan dit initiatief is beëindigd.
Keten initiatief besparing CO₂ in uitvoering van civiele werken.	
Met partijen de mogelijkheden verkennen en uitwerken om civiele werken duurzamer uit te voeren, waarbij de focus ligt op de reductie van CO ₂ uitstoot. Hoe kan bijvoorbeeld de uitvraag worden geformuleerd, zodanig dat er ruimte ontstaat bij de uitvoerende partijen hun werkzaamheden zo in te richten dat er kan worden gestuurd op een lager brandstof verbruik door hun werkzaamheden anders uit te voeren?	Initiatief past niet bij de fase waarin DAGnl binnen de CO ₂ -prestatieladder zit.
De groene zaak	
Een ondernemersplatform voor duurzame koplopers die de verduurzaming van de Nederlandse economie willen aanjagen. Vanuit een zakelijke én morele overtuiging bouwen wij aan een duurzaam bedrijfsleven en een leefbare wereld, voor de huidige én komende generaties.	Initiatief past niet bij de fase waarin DAGnl binnen de CO ₂ prestatieladder zit.
Het Nieuwe Rijden	
Het Nieuwe Rijden levert u veel op: lekker ontspannen achter het stuur zitten, veiliger rijden, flink besparen op de brandstofkosten én bijdragen aan een beter milieu. Het brandstofverbruik wordt in belangrijke mate bepaald door de manier waarop u als automobilist of chauffeur met uw auto, vrachtauto of bus omgaat. Door net een beetje anders te rijden dan u gewend bent, kunt u tot wel 20% op het brandstofverbruik besparen. De gemiddelde besparing is ongeveer 10%. Dat levert niet alleen financieel voordeel op, maar ook een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen. Daarnaast draagt Het Nieuwe Rijden bij aan grotere verkeersveiligheid en meer rijcomfort en vermindert het schade en onderhoud aan uw auto of voertuig. Kortom, alle redenen om Het Nieuwe Rijden toe te passen!	Dit initiatief past goed bij DAGnl, omdat autogebruik veruit de grootste bron van CO ₂ -uitstoot is binnen de organisatie. DAGnl overweegt zich aan te sluiten bij dit initiatief.
Duurzame leverancier	
De Duurzame Leverancier is het platform voor organisaties die veilig en verantwoord willen ondernemen. Wij ondersteunen bedrijven, opdrachtgevers en leveranciers bij hun uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, milieu en veiligheid.	Vanwege een nauwere samenwerking met VWB Het Veldwerkbureau wordt gekozen voor aansluiting bij een gezamenlijk initiatief. Bij VWB zijn goede ervaringen opgedaan met de Duurzame Leverancier, waarbij de thema's goed aansluiten bij de duurzame ambities van DAGnl. Aansluiting in 2023.